

Sygn. akt IV U 819/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasinski
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 listopada 2019 r. w S.

odwołania G. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 9 października 2018 r. Nr (...)

w sprawie G. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala G. S. wysokość emerytury w kwocie 2.630,47 (dwa tysiące sześćset trzydzieści i 47/100) złotych od dnia 01 sierpnia 2018 roku.

Sygn. akt IV U 819/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 9 października 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.24 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznał G. S. emeryturę od 1 sierpnia 2018r. ,tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o świadczenie. Obliczona emerytura wyniosła 1 650,64 złotych brutto miesięcznie, a po uwzględnieniu zwiększenia z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w kwocie 9,13 złotych, wyniosła 1 659,77 złotych brutto miesięcznie. Jednocześnie organ rentowy poinformował ubezpieczoną, że wpłata emerytury została zawieszona z uwagi na to, że jest świadczeniem niej korzystnym od emerytury przyznanej decyzją z 20 grudnia 2005r.

Odwołanie od tej decyzji złożyła G. S. kwestionując ustaloną przez organ rentowy wysokość emerytury (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując na przepisy prawa oraz uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji i podnosząc, że do obliczenia wysokości emerytury ubezpieczonej przyjęto wszystkie wykazane przez nią okresy ubezpieczenia, a odwołanie nie wnosi do sprawy żadnych nowych dowodów faktycznych lub prawnych, które uzasadniałyby zmianę tej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-3 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona G. S. ur.(...), od 15 grudnia 2005r. jest uprawniona do emerytury na podstawie art.46 ustawy emerytalnej (decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z 20 grudnia 2005r. k.39 akt emerytalnych za wnioskiem z 24 października 2005r.).

W dniu 30 sierpnia 2018r. ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym (wniosek k.1-3v akt emerytalnych).

W celu rozpoznania wniosku ubezpieczonej, decyzją z 8 października 2018r. organ rentowy przeliczył kapitał początkowy ubezpieczonej na dzień 1 stycznia 1999r. ustalając jego wysokość na kwotę 125 249,52 złotych. Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął przebyte przez ubezpieczoną przed 1 stycznia 1999r. okresy składkowe w wymiarze 13 lat, 9 miesięcy i 29 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 1 miesiąc i 19 dni, a także okresy sprawowania opieki na dziećmi w wymiarze 9 lat, które zostały przeliczone zgodnie z art.174 ust. 2a w/w ustawy przy zastosowaniu przelicznika 1,3 za każdy rok (decyzja z 8 listopada 2016r. oraz o ponownym ustaleniu kapitału początkowego k.94-95 akt o ustalenie kapitału początkowego).

Następnie decyzją z 9 października 2018r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej od 1 sierpnia 2018r. ,tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o świadczenie emeryturę na podstawie art.24 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość emerytury ubezpieczonej obliczona została wg zasad określonych w art.26 ustawy emerytalnej. Podstawę obliczenia emerytury pomniejszono o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranej przez ubezpieczoną emerytury przyznanej jej uprzednio na podstawie art.46 ustawy emerytalnej. Wysokość świadczenia na dzień 1 sierpnia 2018r. ustalona została na kwotę 1 650,64 złotych brutto miesięcznie, a po uwzględnieniu zwiększenia z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w kwocie 9,13 złotych, wyniosła 1 659,77 złotych brutto miesięcznie (decyzja z 9 października 2018r. k.10 akt emerytalnych za wnioskiem z 30 sierpnia 2018r.).

Wysokość emerytury ubezpieczonej ustalona z pominięciem art.25 ust1b ustawy emerytalnej na dzień 1 sierpnia 2018r. wynosi 2 630,47 złotych brutto miesięcznie (opinia biegłej księgowej A. D. z 4 października 2019r. - data wpływu do Sądu - k.18-23 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej G. S. okazało się uzasadnione.

Zgodnie z art.25 ustawy z dnia ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę do obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

W zaskarżoną decyzją z 9 października 2018r organ rentowy na podstawie art.24 ustawy emerytalnej przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od 1 sierpnia 2018r., tj. od osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego i ustalił jej wysokość na kwotę 1 650,64 złotych brutto miesięcznie, a po uwzględnieniu zwiększenia z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników na kwotę 1 659,77 złotych brutto miesięcznie. Podstawę obliczenia emerytury pomniejszono o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranej przez ubezpieczoną emerytury przyznanej jej uprzednio na podstawie art.46 ustawy emerytalnej (decyzja z 9 października 2018r. k.10 akt emerytalnych za wnioskiem z 30 sierpnia 2018r.).

Przypomnieć należy, że w chwili nabycia przez ubezpieczoną prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym obowiązywał przepis art.25 ust.1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych nakazujący pomniejszenie - w przypadku osób, które uprzednio pobierały emeryturę przyznaną na podstawie art.46 tejże ustawy - podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Organ rentowy zastosował wówczas powyższy przepis, co skutkowało ustaleniem wysokości emerytury ubezpieczonej w niższej kwocie. W dniu 6 marca 2019r. zapadł wyrok Trybunał Konstytucyjnego, w którym Trybunał stwierdził, że art.25 ust.1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...)r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art.46 tej ustawy, jest niezgodny z art.2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W ocenie Sądu Okręgowego sytuacja G. S. niczym się nie różni od sytuacji kobiet urodzonych w (...)r. Ubezpieczona nabyła prawo do wcześniejszej emerytury w wieku 50 lat w dniu 15 grudnia 2005r. (vide: decyzja z 20 grudnia 2005r. o przyznaniu emerytury k.39-40 akt emerytalnych za wnioskiem z 24 października 2005r.). W momencie przejścia na emeryturę ubezpieczona nie mogła przewidzieć, że z dniem 1 stycznia 2013r. wejdą w życie przepisy nakazujące pomniejszenie podstawy emerytury nabytej w wieku 60 lat o kwoty dotychczas pobranych świadczeń. Jak zaznaczył Trybunał Konstytucyjny ustawodawca, dokonując zmiany zasad ustalania wysokości emerytury powszechnej w stosunku do kobiet urodzonych w (...)r., naruszył zasadę lojalności państwa względem obywateli. Wprowadzając nowe, mniej korzystne zasady po rozpoczęciu realizacji uprawnień w zakresie wcześniejszej emerytury, naraził te kobiety na nieprzewidziane skutki, które w istocie stanowiły dla nich pułapkę. Nie można nie zauważyć, że gdyby w momencie podejmowania decyzji o przejściu na taką emeryturę kobiety urodzone w (...)r. wiedziały, jakie będą tego konsekwencje dla ustalenia wysokości emerytury powszechnej, być może nie skorzystałyby z tego uprawnienia. Obowiązkiem ustawodawcy jest określenie skutków finansowych regulacji prawnych i podejmowanie racjonalnych decyzji w oparciu o możliwości finansowe państwa w odpowiedniej perspektywie czasu. Zasada zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa wyklucza możliwości formułowania obietnic bez pokrycia bądź nagłe wycofanie się państwa ze złożonych obietnic lub ustalonych reguł postępowania. Stanowi to bowiem niedopuszczalne nadużywanie pozycji przez organu władzy względem obywateli.

Mając na uwadze wyliczenia biegłej z zakresu księgowości A. D. co do wysokości emerytury ubezpieczonej ustalonej z pominięciem niekonstytucyjnego przepisu art.25 ust.1b ustawy emerytalnej Sąd stwierdził, że emerytura ubezpieczonej na dzień 1 sierpnia 2018r., tj. miesiąca zgłoszenia wniosku o świadczenie wynosi 2 630,47 złotych brutto miesięcznie (opinia biegłej k.18-23 akt sprawy).

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że błędne jest twierdzenie ubezpieczonej jakoby pobierała „świadczenie przedemerytalne”. Z decyzji z 20 grudnia 2005r. wynika bezspornie, od 15 grudnia 2005 ubezpieczona uprawniona jest do emerytury (decyzja z 20 grudnia 2005r. k.39 akt emerytalnych za wnioskiem z 24 października 2005r.). Stosowny w decyzjach organu rentowego zwrot „świadczenie” (na co zwróciła uwagę ubezpieczona w toku rozprawy) jest synonimem pojęcia świadczenie emerytalne, czyli emerytury. Co do kwestii przeliczenia kapitału początkowego – okresów nieskładkowych z tytułu opieki nad dziećmi przy zastosowaniu przelicznika 1,3 za każdy rok podnieść należy, że decyzją z 8 września 2015r. organ rentowy dokonał ponownego ustalenia kapitału początkowego dokonując stosownego przeliczenia (decyzja z 8 września 2015r. k.63 akt o ustalenie kapitału początkowego za wnioskiem z 19 maja 2015r.).

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.